

Mercat de l'art i difusió del patrimoni artístic

Codi: 100555

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OT	3	2
2500239 Història de l'Art	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Jaime Vidal Oliveras

Correu electrònic: jaime.vidal@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Jaime Vidal Oliveras

Prerequisits

No es requereixen requisits previs

Objectius

Introducció a l'ecosistema del mercat de l'art: galeries i col·leccionisme, institucions i polítiques culturals, la premsa cultural i la crítica d'art. Especial atenció al cas de Barcelona

Competències

Història de l'Art

- Demostrar que es tenen coneixements bàsics de museologia i museografia, així com de la problemàtica actual sobre la conservació i la restauració del patrimoni artístic
- Dissenyar, produir i difondre projectes de gestió del patrimoni artístic.
- Organitzar el comissariat d'exposicions de caràcter permanent i de caràcter temporal.
- Organitzar projectes educatius en diferents nivells de l'ensenyament de la història de l'art, aplicant els coneixements instrumentals relatius a la disciplina.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar conceptes bàsics de museologia i museografia
2. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar els debats actuals o passats sobre gestió, conservació, restauració i sistemes de documentació del patrimoni artístic.
4. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
6. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
7. Aplicar les disposicions i els principis jurídics internacionals, estatals i autonòmics relatius a la gestió del patrimoni artístic.
8. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa
9. Comentar oralment una imatge artística utilitzant la terminologia adequada
10. Contrastar els diferents marcs jurídics aplicables a un cas pràctic de gestió, documentació i conservació del patrimoni artístic.
11. Contrastar els diferents marcs jurídics aplicables al patrimoni artístic
12. Coordinar equips de treball, desenvolupant habilitats de resolució de conflictes i presa de decisions
13. Dissenyar i aplicar programes d'educació en els diferents àmbits de la història de l'art.
14. Dissenyar programes d'exposicions temporals i permanents incloent-hi la programació d'activitats de caràcter pedagògic per a públic escolar i familiar
15. Dissenyar un programa museogràfic.
16. Dissenyar, produir, difondre i comercialitzar un producte cultural
17. Elaborar fitxes de catàleg i inventari del patrimoni arquitectònic o artístic.
18. Exposar els conceptes propis de la història de l'art.
19. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
20. Planificar i aplicar projectes i programes museogràfics, utilitzant els coneixements adquirits sobre museologia.
21. Produir un projecte de gestió i conservació del patrimoni artístic
22. Redactar informes d'expertització artística.
23. Redactar memòries de restauració del patrimoni arquitectònic i artístic.
24. Utilitzar els coneixements adquirits en l'elaboració de fitxes, memòries i dictàmens relacionats amb la conservació, la documentació i la difusió del patrimoni artístic (catalogació i inventari, memòries de restauració, expertització artística).

Continguts

1. Ecosistema de les arts: institució, mercat i mitjans de difusió.
2. La GALERIA D'ART: La crisi de l'Acadèmia i els orígens del mercat de l'art: els Salons, les galeries i el naixement de l'art modern. Els grans marxants francesos.
3. El MERCAT DE L'ART A BARCELONA: L'exportació del model de París i el naixement de les galeries a Barcelona. Formació i orígens del mercat artístic Barcelona (1877-1936): la Sala *Parés, Santiago Segura i Josep Dalmau. Desenvolupament del mercat de l'art contemporani (1939-1970): La postguerra, l'art de

l'estraperlo i la recuperació de l'activitat a Barcelona: les Layetanas. Cap a un nou model de galeria: la Sala Gaspar i René Metras. El boom del mercat (1970-2000). Els anys 70 i les sales alternatives. Eude, Cent, Salvador Riera, Joan Prats. Els 80 i l'espiral especulativa. Nous nuclis galerístics. Les últimes dècades: una nova generació de marxants.

4. La INSTITUCIÓ ARTÍSTICA: Museus, centres d'art i infraestructura cultural. Els primers museus d'art contemporani. Del *Kunstmuseum a la *Kunsthalle.

5. CENTRES ARTÍSTICS DE BARCELONA: Cartografia cultural de la ciutat i evolució històrica. Museus generals i d'artista. Centres d'art i cultura. Fundacions privades. L'impacte de les polítiques de l'Administració de promoció d'art contemporani. Fires i subhastes.

6. La DIFUSIÓ DE L'ART: crítica i premsa cultural. Els mediadors: crítics, comissaris i directores de centres.

7. La PREMSA CULTURAL A ESPANYA. Anàlisi dels mitjans.

Metodologia

El professor impartirà els continguts generals del temari amb el suport de material visual i textual. L'alumne realitzarà una sèrie de pràctiques com a complement al treball de classe

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
CLASSES TEÒRIQUES	37	1,48	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 22, 23, 24
Tipus: Supervisades			
TREBALL ESCRIT COL·LECTIU SOBRE UN CENTRE DE ART/MUSEU	36,25	1,45	
TREBALL ESCRIT INDIVIDUAL SOBRE FIRES D'ART/ CASES DE SUBHASTES/ REVISTES	36,25	1,45	2, 4, 5, 8, 9, 16, 18, 19
TUTORIES	2,75	0,11	2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 18

Avaluació

- Anàlisi de fires/subhastes d'art. Pràctica individual. 20 %
- Anàlisi d'un museu o centre d'art. Pràctica col·lectiva. Treball escrit i exposició en classe. 30%
- Examen 50 %
- La participació a classe contribuirà a pujar la nota final

OBSERVACIONS:

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació

REVISIÓ: En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informarà l'alumnat del procediment i data de revisió de les qualificacions.

RECUPERACIÓ: aquells alumnes que no superin alguna de les proves no lliurin al seu degut temps el treball hauran de recuperar la part no aprovada o no presentada

IRREGULARITATS I PLAGI: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

DOCÈNCIA VIRTUAL En cas que les proves (i el curs) no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor vetllarà perquè l'estudiant hipugui accediro li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast

AVALUACIÓ ÚNICA

- Anàlisi de fires/subhastes d'art. Pràctica individual. 20 %
- Anàlisi d'un museu o centre d'art. Pràctica col·lectiva. Treball escrit i exposició en classe. 30%
- Examen 50 %

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EXAMEN	Vegeu percentatges a sota	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16, 18, 19, 20, 24
EXPOSICIONS ORALS	Percentatges descrits a baix	5,75	0,23	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
PRÀCTIQUES ESCRITES	Vegeu percentatges a sota	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24

Bibliografia

- JUAN ANTONIO RAMÍREZ, *Ecosistema y explosión de las artes*, Anagrama, Barcelona, 1994
- RAYMONDE MOULIN, *L'artiste l'institution et le marché*, Flammarion, Paris, 1992
- RAYMONDE MOULIN, *El mercado del arte. Mundialización y nuevas tecnologías*, La Marca Editora, Buenos Aires, 2017
- JAUME VIDAL OLIVERAS, *Galerisme a Barcelona 1877-2012. Descubrir, defender, difondre l'art*. Ajuntament de Barcelona/Art Barcelona, 2012 (Hi ha també versió castellana i anglesa)

Programari

Si calgués un programari específic s'indicaria oportunament